

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

30. Exempti agendo coram Ordinario, an teneantur servare ordinationes &
statuta Iudicii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

ad litem dari posse. *Barth. l. fin. §. 1. C. de administr. iur. ubi id extollit. Et in l. 1. num. 5. ff. de tutorib. Et curator. dat. ab his per cap. fin. de iud. in 6.* licet videatur dubitare Carolus in *ing. 74.* sed sine fundamento, cui enim iurisdictio data est, ea omnia quoque concessa esse videntur, sine quibus iurisdictio explicari non potest, *l. 2. ubi DD. ff. de iurisdict. omnium iud.* Quae ratio, an generaliter vigeat etiam in exemptis, in quos Pontifex sibi specialiter iurisdictioem reservavit, qui nec tacite nec expressè ordinarii iurisdictioem prorogare possunt, maturioris est inquisitionis, vide *cap. prudentiam §. sexto ubi DD. de offic. deleg. ubi Abb. cap. quod translationem de offic. leg. Falon. d. l. 2. Praeses in locis legalibus loco à concessione antecedentis vers. 3. hincatur. v. infra lib. 4. cap. 33.* pendebit huius decisio etiam ex his quae antea notavimus, dam de prorogatione iudicis ordinarii quaedam attulimus, quae hic brevitate causa habeantur pro repositis vide *supra eod. lib. cap. 7.*

QUESTIO XXX.

Exempti agendo coram ordinario, an teneantur servare ordinationes & statuta eius iudicii?

SUMMARIUM.

1. Statuta ordinatoria inducunt ligant exemptos, secus decisoria.
2. Delegatus non tenetur se conformare ordinario.

TEtigi idipsum Quaestione 22. huius libri, cui addo late tradita per Rocchum de Curte in suo tractatu de consuetudine *quæst. 116. num. 757. usque ad num. 785. Petrus Ravennas eod. tract. num. 155.* Quae confirmantur ab analogia fori Clericorum & Laicorum, à qua argumentum in hac materia duci posse frequenter supra diximus. Siquidem sicut causa Clerici agens in foro Sæculari terminari debet secundum ius civile vel municipale, ac appellatio non ad Ecclesiasticum sed Laicum superiorem interponi nec esse est. *Petr. Brixienfis in Reperi. verb. Clericus. Ang. cons. 193. gloss. cap. quod Clericus de foro compet. Archid. 2. quæst. 6. cap. non ita.* ita quoque causa Exempti absentis coram ordinario ventilari debet juxta consuetudines & statuta fori ordinarii, quemadmodum in materia simili in appellatione interponenda notavimus *infra quæst. 42.* Quod verum esse in statutis ordinariis iudicii diximus *supra d. quæst. 22.*

At verò in decisoriis minimè, quippè quod consuetudines & statuta respicientia decisoria litium non ligent extraneos. *Alciac. de præsump. reg. 3. præsumpt. 19. num. 7.* & proinde nec Exemptos, quos extraneorum jure ceteri notum est, *ext. cap. gravi ubi Abb. Felin. Et DD. de offic. ordin. quod supra variis in locis late probatum est.*

Illud

Illud obiter non est prætereundum, quod ordinarius cui Pontifex rescribit per verba facientia eum delegatum, non tenetur servare formam istarum loci cui præest, licet fecus, inquit notanter Baldus & Felinus, quando excitatur ejus jurisdictione ordinaria. Bald. cap. licet in fine ubi id explanat. de foro ordinarij. Fel. cap. cum delecta num. 12. vers. Et scias de rescript. 1.

Q U Æ S T I O XXXI.

Confessio exempti coram ordinario an ei præjudicet.

S U M M A R I U M.

1. Confessio facta coram incompetente, non probat plenè.
2. Confessio si sit solennis, præjudicat exemptis.
3. Nobilitas non potest Domino interverti.
4. Exemptus potest se suero ex capite Pa. pe.
5. Acta gesta coram incompetente non probant.
6. Pater veniens ad defensionem filii, potest ejus confessionem revocare.
7. Pater veniens ad defensionem filii, potest ejus confessionem revocare.

Questio ista duplex est: prior, an consentienti præjudicet, posterior, an superior.

Quoad prius, licet confessio judicialis notorijs juribus plenissime probet, si tamen ea emanaverit coram iudice incompetente, ejusmodi confessio non faciet plenam probationem. Fel. cap. si Clerici, num. 5, de judic. Steph. Ausfrer. de potestate Sacul. super Eccles. personis reg. 3. num. 16. Bellam. conclus. 449. Innocen. cap. per inquisitionem de elec. Anton. de Aulis in aureo repertorio verb. confessio facta coram iudice competente fol. 81. quod verum esse ferunt quidam, cum iudex coram quo emanavit confessio, planè est incompetens, adducto ad Castrenf. in l. Magistratibus num. 3. ad verb. competentem in fine ff. de Jurisd. om. judic.

Quod posterius, si emanet coram ordinario incompetente, dicendum uti in priora membro, si vero coram competente, puta cujus jurisdictione excitata aux delicta que exempta ejus rector est, sed non Papæ seu superiori subjectionem possidenti. text. ubi Abb. cap. dilectus num. 4. § 18. vers. nam vides de Capellis Monachor. § num. 4. cum Apost. tum quia confessio Rectoris præjudicat Ecclesiæ si sit solennis, habeatque assistentiam juris communis, vide Fel. cap. quoniam num. 11. de præscript. ubi latè distinguitur et alios allegat. Carocius de juramento lites decisorio quest. 40. principali fol. 293. vide Bellam. concil. 695. ubi latè de confessione Prelati, late Redoanus tract. de rebus Eccles. non alienandis quest. 51. cap. 21. num. 10. § quest. 56. ca. 1. n. 13. § 17. § 2.

Tura